

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ โรงเรียนสอนดนตรี Surana Music School
๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

โดย

วันชัย ภู่งาม

ณ กาลครั้งหนึ่ง ที่ โรงเรียนสอนดนตรี Surana Music School ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

เมื่อวันศุกร์ ที่ ๒๔ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ประธานกรรมการมูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา ได้รับเชิญจาก คุณทรงเกียรติ พิพัฒน์วณิช สมาชิกชมรมบ้านธัมมะ มศพ. ลำดับที่ ๑๘๓๓ เพื่อไปสนทนาธรรม ที่ โรงเรียนดนตรี Surana Music School ซอยท่าข้าม แขวงแสมดำ เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ระหว่าง เวลา ๑๐.๐๐ น.-๑๒.๐๐ น.

คุณทรงเกียรติ พิพัฒน์วณิช เป็นอีกท่านหนึ่งที่ได้ศึกษาพระธรรมตามแนวทางที่ท่านอาจารย์บรรยายมานานแล้ว ด้วยภารกิจในการสอนดนตรีที่โรงเรียนดนตรีสุรนา (Surana Music School) ที่คุณทรงเกียรติตั้งขึ้น จึงไม่ค่อยมีใครพบเห็นคุณทรงเกียรติที่มูลนิธิฯ นอกจากในวันพระใหญ่ (วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา)

ความที่คุณทรงเกียรติเป็นสหายธรรมที่มีความสามารถในทางดนตรี รวมถึงการแต่งคำร้อง ทำนอง และการเรียบเรียงเสียงประสานเพลงหลายเพลงของมูลนิธิฯ จึงได้รับความอนุเคราะห์จากคุณทรงเกียรติในการแต่งทำนอง

และเรียบเรียงเสียงประสาน เช่น เพลงพระเชตะวัน ที่อาจารย์ธรรมพ หอมจันทร์ แต่งขึ้นจากความรู้สึกประทับใจเมื่อครั้งเดินทางไปพระวิหารเชตะวัน ซึ่งมีฝนตกลงมาในขณะที่ท่านอาจารย์และคณะฯ กำลังเวียนประทักษิณรอบพระคันธกุฏี ท่านอาจารย์เมตตาตั้งชื่อเพลงนี้ว่า "เพลงพระเชตะวันยามฝนพรำ" และคุณทรงเกียรติได้บรรเลงและขับร้องเพลงนี้ในวันนี้ด้วยตนเอง ทั้งยังแต่งทำนองเพลง "กราบเท้าบูชาคุณ" ให้ใหม่ (ทำนองเดิมโดย คุณคำปิ่น อักษรวิสัย) โดยมีคุณคำปิ่น อักษรวิสัย ผู้ประพันธ์คำร้องเป็นผู้ขับร้องในวันนี้ นอกจากนี้ คุณทรงเกียรติดังได้แต่งเพลง "บูชาพระรัตนตรัย" ขึ้นมาใหม่อีกเพลงหนึ่ง ด้วยแรงบันดาลใจจากการที่มีโอกาสเดินทางไปสนทนาธรรมกับท่าน

อาจารย์ที่จังหวัดกระบี่เมื่อเดือนมกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๐ และข้าพเจ้าได้รับเกียรติให้เป็นผู้ขับร้องเพลงนี้เป็นครั้งแรกในวันนี้

การสนทนาธรรมในครั้งนี้มีเฉพาะในช่วงเช้า หลังรับประทานอาหารกลางวันร่วมกันเสร็จแล้ว ในช่วงบ่าย ท่านเจ้าภาพและคณะฯ ได้ร่วมกันนำเสนอบทเพลงธรรมะ ที่สมาชิกชมรมบ้านธัมมะหลายท่านร่วมกันรังสรรค์ขึ้น โดยมี ผศ.อรรณพ หอมจันทร์ เป็นผู้ประพันธ์บทเพลงธรรมหลายเพลง เช่น เพลงพระเชตะวันยามฝนพริ้ว เพลงเพราะไม่รู้ เพลงตื่นเถิดชาวพุทธ เพลงอริยสาวิตตรี ฯลฯ และคุณทรงเกียรติ ตามที่กล่าวถึงแล้ว นอกจากนี้ ก็ยังมีบทเพลงที่ประพันธ์โดย คุณสายฝน ปานุราช

สมาชิกชมรมบ้านธัมมะ ลำดับที่ ๒๓ อีกหลายเพลง เช่น เพลงบูชาคุณ และเพลง ความไม่รู้ ซึ่งคุณโอ (ปวีร์ คชภักดี) สมาชิกชมรมบ้านธัมมะ ลำดับที่ ๘๘๗ นักร้องวัยรุ่นผู้มีความสามารถ เป็นผู้ประพันธ์ทำนองขึ้นใหม่ และขับร้องเพลงนี้ด้วยตนเอง

คุณพีรพัชร เกตุมณี สมาชิกชมรมบ้านธัมมะ ลำดับที่ ๑๐๖๓ อาจารย์สอนดนตรีที่มหาวิทยาลัยบูรพา เป็นอีกท่านหนึ่งที่ประพันธ์ทำนองเพลง "เพราะไม่รู้" และร่วมบรรเลงเปียโนในวันนี้ด้วย โดยเพลง "เพราะไม่รู้" นี้ ผศ.อรรณพ หอมจันทร์ เป็นผู้ประพันธ์คำร้อง กล่าวได้ว่าบทประพันธ์นี้เป็นบทประพันธ์ยอดเยี่ยมที่สุด ที่ติดปาก จำขึ้นใจ ประทับใจสมาชิกชมรมบ้านธัมมะ มศพ. และท่านผู้มีความเข้าใจในหนทางอบรมเจริญปัญญา ในช่วงชั่วข้ามคืนเลยทีเดียว

นอกจากนี้อาจารย์กฤตบุญญ (ปิยะ) ธรณรีน สมาชิกชมรมบ้านธัมมะ ลำดับที่ ๒๓๓๓ (ฟังธรรมจากท่านอาจารย์มานานกว่า ๔๐ ปีแล้ว) อดีตผู้อำนวยการกองสังคีต กรุงเทพมหานคร (คนแรก) เจ้าของบทประพันธ์เพลง "เวลากับชีวิต" กรุณาเดินทางมาร่วมฟังการสนทนาธรรม รวมทั้งขับร้อง

บทเพลง "เวลากับชีวิต" ทั้งยังกล่าวมอบเพลงนี้กราบเท้าท่านอาจารย์และมอบให้มูลนิธิฯ นอกจากนี้ท่านยังได้แต่งบทเพลงธรรมะเพลงใหม่ขึ้นมาในระหว่างการเดินทางมาในครั้งนี้คือเพลง "หัวใจพระพุทธศาสนา" ซึ่งอาจารย์กฤตบุญญกล่าวว่า ขอกราบเท้ามอบลิขสิทธิ์บทเพลงนี้ให้แก่มูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา ด้วยอีกเพลงหนึ่ง

การจัดสนทนาธรรมขึ้นที่โรงเรียนสอนดนตรีสุรนา (Surana Music School) ในครั้งนี้ ทราบว่าทางท่านเจ้าภาพได้จัดทำอาหารกลางวันขึ้นเองด้วยความร่วมมือของพี่ ๆ น้อง ๆ ของคุณทรงเกียรติ และทราบว่าคุณแม่ของคุณทรงเกียรติได้ทำขนมสอดไส้แสนอร่อยด้วยตนเองเพื่อนำมาให้ทุกท่านได้

รับประทานกันอย่างจุใจอีกด้วย อร่อยมากครับทั้งอาหารและขนม กราบอนุโมทนาครับ

คุณทรงเกียรติ :

กราบเรียนท่านอาจารย์ครับ เป็นโอกาสอันดีของกระผมและครอบครัวอย่างมาก ที่ท่านอาจารย์เมตตามาสันทนาธรรมที่บ้าน ผมขออนุญาตเริ่มเลยนะครับ เนื่องด้วยการจัดวันนี้ก็ได้มีการคุยกับอาจารย์อรณพหลังจากที่ไปที่กระบี่ ที่พี่แก้วตาให้โอกาสผมได้เดินทางไปร่วมสันทนาธรรม แล้วก็เกิดความคิด คุยกับอาจารย์อรณพว่า อยากจะจัดสนทนาที่บ้านบ้าง แล้วก็อยากจะมีการบรรเลงดนตรีสดโดยที่เป็นมงคลชีวิตอย่างหนึ่งที่เล่นเพลงทางโลกมาเยอะมาก มามีโอกาสได้ร่วมงานเล่นเพลงทางธรรม มศพ. ล้วน ๆ เพื่อเกื้อกูล

ก็ขออนุญาตเริ่มสนทนาว่า เพลงที่เราบรรเลงร่วมกัน เพลงที่มีเนื้อหาสะกิดใจมากก็คือตรงคำว่า "เพราะไม่รู้" เพราะเคยได้สนทนาและคิดว่า "เพราะไม่รู้" นี่ ไม่รู้อะไร? ในความรู้สึกก็คุยกับคนทั่วไป แล้วก็คุยกับตัวเองว่าเรารู้ แต่ที่เรารู้ นั่นคืออะไรและไม่รู้ อะไร? กราบเรียนท่านอาจารย์ครับ

ท่านอาจารย์ :

เป็นที่น่ายินดีนะค่ะ ที่ทุกชีวิต ไม่ว่าจะเป็นนักดนตรีหรือว่าจะสนใจวิชาไหน ก็สามารถที่จะเข้าใจธรรมะได้ แล้วก็ได้ทำประโยชน์ ทำให้มูลนิธิฯ มีครบทุกด้าน แม้แต่ดวงสังขัตติ ไม่น่าจะเป็นไปได้เลย เพราะว่า ใคร ๆ ก็คิดว่าถ้าเป็นเรื่องของพระธรรม เรื่องของศาสนา แล้วก็ต้องสันโดษ อยู่ที่ไหนก็ไม่รู้ วิเวก นะคะ แต่ว่า ความจริงไม่ใช่เลย!!

เพราะเหตุว่า ไม่ว่าจะเป็นใครก็ตามที่อยู่ตรงนี้ หมายความว่า ได้เคยสะสมการเห็นประโยชน์ของการที่จะได้เข้าใจพระธรรม ซึ่งเป็นสิ่งที่ยากแสนยากและนับวันก็จะยิ่งยาก เพราะเหตุว่า ความลึกซึ้งของพระธรรม ประมาณไม่ได้ ไม่ว่าจะเป็นฟังกี่ปีก็ตามแต่ ศึกษามาแล้ว ๖๐ ปี หรือเท่าไรก็ตามแต่ ก็ยังคงจะต้องรู้ว่า กว่าจะได้รู้จักพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ก็ต่อเมื่อปัญญาค่อย ๆ เข้าใจเพิ่มขึ้น!! ซึ่งเห็นได้เลยว่า ไม่ก็คำ ไม่มีทางที่จะเข้าใจพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ เพราะเหตุว่า ตรัสรู้สิ่งซึ่งมี แต่คนอื่นไม่รู้!! มีตลอดเวลาด้วย!!

คุณทรงเกียรติ :

ท่านอาจารย์ :

คุณทรงเกียรติ :

ท่านอาจารย์ :

คุณทรงเกียรติ :

ท่านอาจารย์ :

เพราะฉะนั้น อย่างที่คุณทรงเกียรติว่านะคะ รู้จะรู้อะไร? เห็นไหม?
และทำไมถึงจะกลายเป็นไม่รู้ไปได้!! ในเมื่อก็รู้อยู่ ใคร ๆ ก็รู้ แต่
บอกว่า "เพราะไม่รู้" ก็เป็นการสนทนานะคะ คุณทรงเกียรติรู้อะไร?
รู้ว่าตัวเองก็ทำงานสอนดนตรีให้กับเด็ก ๆ

รู้ว่าตัวเองทำงานแล้วก็สอนดนตรี "ตัวเอง" คืออะไร? เห็นไหม?
คือ ทุกคำที่พูดตั้งแต่เกิดจนตาย ไม่ได้รู้อะไรเลยทั้งสิ้น!! อยู่ใน
ความมืด สักคำก็ไม่รู้ รู้ว่าตัวเอง "ตัวเอง" อยู่ไหน? (หัวเราะ) ถ้า
ตอบ ก็บอกว่านั่งอยู่ตรงนี้ใช่ไหม? แต่ตรงนี้นะ ไหนเป็นตัว?

ก่อนหน้านี้ที่ไม่ได้ศึกษาพระธรรม ไม่ได้ฟังธรรม ก็ตอบตรง ๆ ว่า
นั่งอย่างนี้ ตัวเองอยู่ตรงนี้ครับ

แล้วตอนนี้ตอบได้ใช่ไหม? ว่ามีตัวหรือเปล่า?

ถ้าถึงตอนนี้ก็เข้าใจแล้วว่าไม่มีตัวเอง

เพราะฉะนั้น เพราะไม่รู้ กับ เพราะรู้ ก็ต่างกันมาก ถ้าเพราะไม่รู้ก็
คือว่า ไม่มีใครสามารถที่จะรู้ความจริงได้เลย เกิดมาก็เป็นตัว สุข
ทุกข์จนตายหมดเลย ตัวอยู่ไหนก็ไม่รู้ ทุกชาติ เท่ากับเกิดมาแล้วก็
หมดไป แต่ก่อนจะหมดก็สุขไปทุกข์ไป สำคัญว่าเรื่องนั้นเป็นอย่างนี้
เรื่องนี้เป็นอย่างนั้น สำคัญมาก ความจริงแล้วก็หมดไป แล้วก็ไม่ได้
กลับมาอีกด้วย

นี่ก็แสดงว่า เราไม่ได้คิดอย่างนี้ เพราะว่า เราเกิดมา มีความยึดมั่น
ในความเป็นเรา ทุกอย่างเพื่อเราทุกอย่าง เพราะฉะนั้น ทุกข์เพราะ
มีเรา และสุขก็เพราะมีเรา ทุกอย่างก็เป็นเราหมด แล้วอยู่ไหน?
ก่อนเกิดเราอยู่ไหน? และจากโลกนี้ไปแล้ว เราอยู่ไหน?
เพราะฉะนั้น ระหว่างที่ยังมีชีวิตอยู่แต่ละวัน อย่างบางคนก็คิดว่าถ้า
เห็นสิ่งนั้นสิ่งนี้แล้วก็ต้องมีความสุข อุตสาห์เดินทางไกล ไปโน่น
มานี่ ดูนี้นั่น คิดว่ามีความสุข แล้วลืม มีประโยชน์ไหม? ลืมจริง ๆ
ถ้าไม่คิด ไม่มีทางเลย ไม่เหลือด้วย ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหน เห็นอะไรก็
ตาม เพียงแค่ไม่คิดก็ไม่มีแล้ว คิดเมื่อไหร่จึงมี!!

...เพราะฉะนั้น ก็แสดงให้เห็นว่า ที่เป็นคนเราเพราะไม่รู้!! ว่าแท้ที่จริง ถ้าไม่มีสิ่งที่มีจริง ๆ ซึ่งไม่มีใครสามารถที่จะทำให้เกิดขึ้นได้เลย บังคับบัญชาให้เป็นไปอย่างที่ต้องการก็ไม่ได้!! นั่นแหละหรือเป็นเรา? อย่างคุณทรงเกียรติ เลือกที่เกิดหรือเปล่า? เราทุกคนเกิดมาแล้ว ใครเลือกมาเกิด ไม่มีเลยใช่ไหม? เกิดกับพ่อแม่นี้ วงศาคณาญาตินี้ ก็เปล่า เลือกไม่ได้เลย (เพราะ) เกิดแล้ว ใช่ไหม? และอะไรที่เกิด? ยังไม่ใช่เรานะคะ ตอนเกิดมาใหม่ ๆ จะเป็นเราได้อย่างไร เพียงแค่รู้ตัวว่าเกิดมาเท่านั้นเอง พฤติกรรมอะไรต่าง ๆ ยังไม่เป็นเรา...

...อย่างเด็กเล็ก ๆ นี่เขาจะรู้ไหม สัมผัสขึ้นมาในโลก เขาคิดหรือเปล่าว่า นี่เป็นเรา? เขาก็ไม่รู้อะไรเลยทั้งสิ้น เห็นก็ไม่รู้ ได้ยินเสียงอะไรก็ไม่รู้ แต่ค่อย ๆ รู้ โดยการที่ เพราะสิ่งนั้นปรากฏบ่อย ๆ จนกระทั่งชิน จนกระทั่งสามารถที่จะจำได้ ก็มีความรู้ว่าเป็นใคร ใน

ขณะเดียวกัน ที่กำลังรู้อย่างนั้นก็เป็เรามาตั้งแต่เกิด ที่ค่อย ๆ เห็น
ค่อย ๆ ชิน ค่อย ๆ จำ ค่อย ๆ ฝึความเป็นเรา จนกระทั่งตลอดมา
ไม่ว่าจะโต สอบได้ สอบตก เรียนเก่ง เรียนไม่เก่ง เป็นใช้ร้ายแรง
หรือว่าออกจากโรงพยาบาล ก็ "เรา" ไปหมดเลย!! แต่ความจริง ไม่
มีอะไรสักอย่างเดียวที่เป็นใคร ที่จะทำอะไรได้ นอกจาก เกิดเป็น
ธรรมชาติ มีจริง ๆ สิ่งที่มีจริง เกิดจริง ๆ มีจริง ๆ มีจริงชั่วขณะที่เกิด
แล้วหมด ไม่ว่าอะไรทั้งนั้น!!...

...เพราะฉะนั้น ถ้าเราค่อย ๆ คิด ค่อย ๆ พิจารณา เพราะว่าการที่
เราจะรู้จริง ๆ นี้น่า ยะยะไปหมด แล้วจะรู้จริง ๆ ได้อย่างไร
แต่ละวันก็ต้องรู้ที่ละนิดทีละหน่อย ค่อย ๆ ไตร่ตรอง จนกระทั่ง

เป็นความมั่นคงว่า คำที่เราได้ฟังนี้ถูกต้อง แต่เรายังไม่สามารถที่จะละทิ้งความเป็นตัวตนและความเป็นเราได้ โดยเพียงขั้นการฟัง แต่ขั้นการฟังนี้ถูกต้องเลย "เห็น" ไม่ใช่ "ได้ยิน" ขณะที่เห็นเกิด "เห็น" มีปัจจัยทำให้เกิดขึ้น ใครไปทำให้เห็นให้เกิดขึ้นก็ไม่ได้ ถ้าไม่มีตา จะมีสิ่งที่กระทบตาได้ไหม? จะมีการเห็นสิ่งที่กำลังปรากฏได้ไหม? ก็ไม่ได้ ถ้า "เสียง" ไม่เกิดกระทบหู จะได้ยินเสียงนั้นไหม? ก็ไม่มี

เพราะฉะนั้น ทั้งวันก็คือ เห็น-บังคับบัญชาไม่ได้, ได้ยิน-ก็บังคับบัญชาไม่ได้, ได้กลิ่นล่ะ ลองอยากได้กลิ่นเดี๋ยวนี้สิ ไม่มีทาง!! จนกว่าไม่อยาก แต่ว่ากลิ่นก็กระทบจมูก ปรากฏได้ว่ามีกลิ่น ทุกอย่างถ้าพิจารณาจริง ๆ ก็คือว่า เกิดแน่นอนจึงได้ปรากฏ ถ้าไม่เกิดไม่มี ไม่สามารถจะปรากฏได้ ไม่ว่าอะไรทั้งที่กำลังปรากฏขณะนี้ ต้องเกิด แต่ว่าไม่มีใครไปทำให้เกิดสักอย่างเดียว แต่มีปัจจัยเฉพาะที่จะทำให้สิ่งนั้นเกิดขึ้นเป็นอย่างนั้น

เพราะฉะนั้น แต่ละหนึ่งที่อยู่ตรงนี้ ไม่เหมือนกันเลย ไม่มีทางที่จะเหมือนกันด้วย ได้ยินเสียงเดียวกัน คิดคนละอย่าง เข้าใจคนละอย่าง มากหรือน้อย แล้วแต่ว่า มีตั้งหลายอย่าง คนหนึ่งกำลังได้ยินเสียง คนหนึ่งกำลังคิด อีกคนหนึ่งกำลังเห็น เร็วมากทุกอย่าง นี่คือ "โลก" ที่เราใช้คำว่า "โลก" , โล-กะ ถ้าไม่มีสิ่งใด ๆ เลยทั้งสิ้น ไม่มีต้นไม้ ดอกไม้ ไม่มีแม่น้ำลำคลอง ไม่มีคน จะมีโลกไหม? ก็ไม่มี แต่เราลืมนะ ที่ไม่มีอะไรเลย ไม่มีจริง ๆ แต่พอสิ่งหนึ่งสิ่งใดเกิดขึ้น ปรากฏ เมื่อนั้นแหละจึงเป็นโลก...

...แต่ที่สิ่งปรากฏมี ๒ อย่าง อย่างหนึ่งไม่สามารถที่จะรู้อะไรได้เลย ภูเขา ต้นไม้ ทะเล ท้องฟ้า ต้นข้าว ต้นหญ้า โต๊ะ เก้าอี้ ไปกระทบ ไปสัมผัส ไม่รู้ พุดด้วยก็ยังไม่รู้เลย (หัวเราะ) ใช่ไหม? ไม่มีทางที่จะรู้อะไรได้เลย แต่ว่า ถ้าไม่มีธรรมะ สิ่งที่มีจริงอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งทันทีที่เกิด ต้องรู้ ไม่รู้ไม่ได้ บังคับให้ไม่รู้ก็ไม่ได้ สภาพรู้นั้นมีจริง ๆ แล้วแต่ว่ารู้อะไร ถ้าได้ยินเสียง รู้เสียงใช่ไหม? บังคับไม่ให้รู้อะไรไม่ได้ไหม? บังคับไม่ให้คิดถึงเสียงที่รู้ได้ไหม? ก็ไม่ได้ ทั้งหมดนี้เป็นไปอย่างรวดเร็วมาก เกิดดับสลับต่อ พร้อมกันมากมายหลายอย่าง จึงปรากฏเป็นโลกซึ่งเต็มไปด้วยทุกสิ่งทุกอย่าง ตอนนี้รู้แล้วใช่ไหม? รู้อะไร? และ ไม่รู้อะไร?

คุณทรงเกียรติ :

รู้สิ่งที่มีจริงคืออะไร แล้วก็ที่เรารู้จริง ๆ เหมือนตอนนี้ตอบโจทย์ได้ว่า ส่วนมากจะรู้ในสิ่งที่ไม่มีจริง

ท่านอาจารย์ :

เพราะฉะนั้น สิ่งที่มีจริง ใครปฏิเสธไม่ได้ว่ามี แต่เพราะไม่รู้ จึงเข้าใจว่าเป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใด อย่างดอกไม้หนึ่งดอก มีสี มีแข็งหรืออ่อน มีกลิ่น บางชนิดก็รับประทานได้ ก็มีรสด้วย ใช่ไหม? แคะหนึ่งดอกมีตั้งหลายอย่าง สีก็มี กลิ่นก็มี รสก็มี แล้วเรารวมเรียกกันว่าเป็นดอกไม้ แต่ถ้าแยกออกละเอียดิบ ก็คือสิ่งที่มีจริงแต่ละหนึ่ง แต่ละหนึ่ง พอมารวมกันก็ยึดมั่นว่าเป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใด เหมือนเราไหม? ที่นั่งอยู่ตรงนี้ มี "เห็น" ยึดมั่นว่าเป็น "เราเห็น" มี "ได้ยิน" ช่วงขณะที่ได้ยิน ถ้าไม่มีอย่างอื่นเลยก็มี "ได้ยิน" แค่นี้ได้ยินจะเป็นเราหรือ? เพราะฉะนั้น เวลา "กลิ่น" ปรากฏ สภาพที่กำลัง "รู้กลิ่น" มีแต่ก่อนนี้เป็นเรา "เราได้กลิ่น" แต่พอรู้ว่า "ได้กลิ่น" มี แล้วได้กลิ่นก็หมดไป และใครก็ไปทำให้ "ได้กลิ่น" เกิดไม่ได้ เกิดแล้วก็ดับไป นี่หรือเรา?

ค่อย ๆ เข้าใจสิ่งที่มี แต่ละหนึ่ง แต่ละหนึ่ง ว่าแท้ที่จริงก็คือ เป็นสิ่งที่มีจริง ใครก็เปลี่ยนลักษณะนั้นไม่ได้ ต้องเป็นอย่างนั้น แค่มิปัจจัยเกิดขึ้นแล้วก็ดับไป เท่านั้นเอง นี่คือโลกทั้งหมด ไม่ว่าขณะไหนของโลก ถ้าเข้าใจก็คือขณะนั้นมีสิ่งที่เกิดแล้วก็ดับ โดยที่ทำไมปรากฏ การเกิดดับ แล้วก็รวมกัน ทำให้ยึดถือว่าเป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใด ตามรูปร่างของสัญญาณ สีสันวรรณะที่ปรากฏทางตา ถ้าเป็นเสียงก็มีเสียงสูงเสียงต่ำ ประเดี๋ยวก็มีเสียงเพลงแล้ว ตอนบ่าย ๆ นี่ก็เพราะเลย เสียงเพลงเพราะ ๆ เต็มวันมีไหม?

คุณทรงเกียรติ :

ยังไม่มี

ท่านอาจารย์ :

เห็นไหม? ยังไม่มี มีเมื่อไหร่?

คุณทรงเกียรติ :

มีเมื่อเกิดขึ้น

ท่านอาจารย์ :

ใครทำให้มี? เห็นไหม? ต้องละเอียดย ใครทำให้มีหรือเปล่า? ใครก็ทำไม่ได้ ถ้าไม่มีปัจจัยให้เกิดเสียง มีเปียโนอยู่ที่ตรงนี้ ไหนเสียง? ใครทำ? ไม่มีสักเสียง ไซ้ไหม? แต่ แล้วก็มีเสียง เพราะมีการกระทบกัน แล้วกระทบกันเองได้ไหม? ก็ไม่ได้!!

เพราะฉะนั้น โลกทั้งหมดก็เกิดขึ้น เมื่อถึงเวลาที่มีปัจจัยที่จะทำให้สิ่งนั้นเกิดขึ้น แล้วก็ดับไป แล้วก็สืม!! มีใครไม่สืมบ้าง? อยู่ตรงนี้ สืมอย่างอื่นหมดเลย ไซ้ไหม? ถ้าอยู่ตรงอื่นก็สืมตรงนี้หมดเลย ก็แค่มิเพื่อสืม!! โดยเฉพาะทุกชาติ ชาติก่อนสืมหมดเลย ชาตินี้จำเดี๋ยวนี้ได้ เมื่อวานนี้ทำอะไรบ้าง? เยอะเลย ไซ้ไหม จำได้ก็มี จำไม่ได้ก็มี ก็แล้วแต่ แต่ไม่มีเหลือ เพียงแต่แค่จำ เพราะสภาพจำ จำตลอด ไม่เคยหยุด ใครจะคิดว่าไม่จำก็ไม่ไซ้ เพราะเหตุว่าเป็นธรรมชาติที่มีจริง

ถ้าขาดจำไปสักขณะเดียว ขณะต่อไปจะมีได้ไหม? เพราะว่าสืบทอดกันอยู่เรื่อย ๆ แม้แต่ความจำ

...ด้วยเหตุนี้ ต้องเข้าใจว่า สิ่งที่มีจริง มีจริง ๆ แน่ ๆ แต่เพราะไม่รู้ จึงเข้าใจผิดว่าเป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใด เป็นสิ่งที่ไม่มีชีวิต หรือเป็นสิ่งที่รู้ เพราะฉะนั้น ถ้าที่กายของเรา ที่ว่าเป็นเราทั้งตัว ถ้าไม่มี "ธาตุรู้" เกิดขึ้น จะเป็นเราได้ไหม? ก็ไม่ได้ ก็แค่ก้อนเนื้อใช้ไหม? แต่เพราะว่ามี "ธาตุรู้" เพราะฉะนั้น ธาตุรู้จะเป็นก้อนเนื้อไม่ได้ ใช้ไหม? ตัวจมูกก็ไม่ได้กลิ่น ตัวหูก็ไม่ได้ได้ยิน ตัวตาก็ไม่ได้เห็น แต่ว่ามี "ธาตุรู้" เกิดขึ้น "รู้" โดยเราไม่เคยคิดเลยว่าที่เกิดมานี้เป็น "ธาตุรู้"

เพราะฉะนั้น จะว่ารู้จักหรือ? ไม่รู้จักอะไรสักอย่าง เพราะว่า พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงธาตุแต่ละอย่างโดยละเอียดอย่างยิ่ง เพื่อบอกอะไร? ให้รู้ความจริง เพราะว่าพระองค์ตรัสรู้ความจริงถึงที่สุด แล้วก็ยังมีพระมหากรุณา สำหรับพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะใช้คำว่า "ด้วยพระมหากรุณา" ตลอด เพราะว่าสัตว์โลกไม่รู้ มีใครที่จะรู้บ้างไหม? ถ้าไม่ได้ฟังพระธรรม แต่เมื่อได้ฟังแล้ว ด้วยพระมหากรุณาที่ทรงแสดงทุกคำ ให้ได้ฟัง ให้ได้ไตร่ตรอง ให้ได้พิจารณา ค่อย ๆ มีสัตว์โลกที่เข้าใจขึ้น เข้าใจขึ้น จนกระทั่งสามารถรู้ในความเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้

...เพราะฉะนั้น ก็แสดงให้เห็นว่า ไม่ใช่ทุกคน จะไปบอกใครให้มาสนใจก็เสียเวลา ทำให้เขารำคาญด้วย แต่เป็นตัวอย่างได้!! เพราะเหตุว่า ถ้าเราฟัง คนอื่นก็พลอยได้ยิน ใช่ไหม? พลอยได้ยินบ่อย ๆ เขาก็พลอยจำเรื่องราว ค่อย ๆ คิด ค่อย ๆ ไตร่ตรอง จนกระทั่งเป็นความเข้าใจ โดยไม่ต้องไปบอก โดยไม่ต้องไปเตือน หรือไม่ต้องไปขอร้อง เพราะว่าไม่มีประโยชน์ ถ้าเขาไม่ได้สะสมมา แต่ถ้าเขาสะสมมา ไม่รู้อยู่ที่ไหน เปิดวิทยุขึ้นมา ได้ยิน ทันทีเลย ใครทำได้? นอกจาก สิ่งใดสิ่งหนึ่งก็ตามที่เกิด สิ่งนั้นต้องมีเหตุปัจจัยที่พระองค์ทรงแสดงไว้ละเอียดมาก แค่ว่าแค่นี้ยาก แต่พอไปถึงปัจจัยที่ทำให้เกิด จะยิ่งยากไหม? ว่าหนึ่งที่เกิดขึ้นมีกี่ปัจจัย ธรรมะอะไรที่อาศัยกันและกันปรุงแต่งทำให้สภาพธรรมนั้นเกิดขึ้น ไม่อยู่ในอำนาจบังคับบัญชาว่าใครจะไปทำ แต่ตัวธรรมะนั้นเอง สภาพธรรมที่มีจริงแต่ละอย่างอาศัยกัน ปรุงแต่ง ทำให้เกิดขึ้น เป็นเดี๋ยวนี้!! ไม่ว่าอะไรก็คือ เป็นเดี๋ยวนี้!! เห็นเดี๋ยวนี้ก็ต้องมีปัจจัย ไม่มีตาก็ไม่เห็น ไม่มีหูก็ไม่ได้ยิน ไม่มีกายก็มาตรงนี้ไม่ได้ ใช่ไหม? ก็เป็นเรื่องธรรมดา

เพราะฉะนั้น ธรรมะคือธรรมดา ซึ่งมาจากคำว่า "ตา" ทำ-มะ-ตา ความเป็นไปของธรรมะ สิ่งที่มีจริง เปลี่ยนไม่ได้ และเราก็พูดบ่อย เป็นธรรมดา เป็นธรรมดา แต่ความเข้าใจของเราแค่ไหน? ถ้าเรา

สามารถเข้าใจลึกซึ้งได้ เขาโกรธ เป็นธรรมดาหรือเปล่า? เป็น
ธรรมดา ที่เป็นอย่างนั้น จะให้เป็นอย่างอื่นได้อย่างไร เมื่อเป็นแล้ว
ก็ต้องเป็นธรรมดา จะให้เป็นอย่างอื่นไม่ได้!...

...เพราะฉะนั้น การที่เรามีโอกาสได้ฟังธรรมะ ก็คือว่า ได้เริ่มรู้ความ
จริง ซึ่งไม่มีใครบอกได้เลย เกิดแล้วก็ตายไป โดยที่ถ้า ถ้าไม่มีการได้
ฟัง ได้คิด ได้ไตร่ตรอง รู้ว่า นี่เป็นประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่ที่สุด ใช่ไหม?
เป็นทรัพย์ที่ประเสริฐที่สุด เพราะจากการที่ไม่เคยรู้เลย ก็ได้รู้ความ
จริงว่า อยู่ในโลกละไม่ยาวนาน มีใครบ้างที่จะอยู่ยาวนาน? จะอยู่ยาวนานสัก
เท่าไร? คำฟ้านี้ไม่มีทางเป็นไปได้เลย ใช่ไหม? แต่ละชีวิต จะต้อง
จากโลกนี้ไป แต่จะจากไปแบบไหน? ด้วยความไม่รู้เหมือนเดิม?
แล้วก็เกิดอีก แล้วก็รู้อีก เกิดอีกก็ไม่รู้อีก หรือว่า ได้รู้ความจริงว่า
แท้ที่จริงคืออะไร ทำไมเราต้องไปโรงเรียน? เพราะต้องรู้สิ่งที่เราไม่
รู้ใช่ไหม? แล้วนี่เป็นโลก โรงเรียนนี่ใหญ่ไหม? ตรงไหนก็เป็นโลก
หมด ที่จะต้องศึกษาให้เข้าใจ ไม่แค่จากโลก สิ่งหนึ่งสิ่งใดที่มี นั่น
ก็เป็นโลก...

...เพราะฉะนั้น เราศึกษาให้รู้ความจริง ซึ่งจะทำให้เห็นประโยชน์
 สูงสุดว่า ความไม่รู้นำมาซึ่งอะไรบ้าง? นำมาซึ่งความติดขัดแน่ ๆ
 เลย ใช่ไหม? มีใครที่เห็นดอกไม้แล้วไม่ชอบ เห็นโน่นแล้วไม่ชอบ
 เห็นนี่แล้วไม่ชอบ อยากไปดูกันด้วยเข้าไป เห็น "ตัวอยาก" ไหม?
 เดียวนี้ก็มี แต่ยังไม่พอ ยังอยากอีก ที่โน่น ที่นี้ ที่นั่น พอไหม? ไม่
 พอ ไม่มีทางพอเลย เพราะไม่รู้!!

ด้วยเหตุนี้เราจะเห็นได้ว่า แต่ละชีวิตที่เป็นไป มีความไม่รู้ จึงเต็มไปด้วย
 ด้วยความอยาก และถ้าไม่ได้สิ่งที่เราอยากเดือดร้อนไหม? รู้ตัว
 ไหมว่า ไม่มีใครทำให้เลย ไม่มีใครทำให้ใครเป็นทุกข์ได้เลยทั้งสิ้น
 แต่ธรรมะที่เป็นเหตุ ทำให้เกิดธรรมะที่เป็นผล เพราะฉะนั้น ตั้งแต่
 เกิดมาก็เป็นธรรมชาติหมดเลย มากมายประมาณไม่ได้เลย แล้วไม่
 กลับมามากอีกสักหนึ่ง ไม่ว่าอะไรก็ตามที่เกิดแล้วดับ คำว่าดับคือไม่
 กลับมามากอีกเลย เมื่อวานนี้คือเมื่อวานนี้ ไม่ใช่วันนี้ เห็นเมื่อวานนี้ก็
 ต้องเป็นเห็นเมื่อวานนี้ เห็นเมื่อเช้านี้ก็ต้องเป็นเห็นเมื่อเช้านี้ ไม่ใช่
 เห็นเดี๋ยวนี้ เพราะฉะนั้น เดียวนี้กับเมื่อวานนี้ก็ต่างกันแล้ว ถ้าสามารถ

ที่จะเข้าใจว่าทุกสิ่งทุกอย่าง ไม่เที่ยง เทียงคือมั่นคง จีรัง ยั่งยืน แต่
ไม่เที่ยงคือ ไม่มีสิ่งหนึ่งสิ่งใดเลยซึ่งสามารถที่จะดำรงยั่งยืนอยู่ได้...

...พิสูจน์ได้เลยไม่ว่าอะไร ตอนเป็นเด็ก ชอบอาหารอย่างหนึ่ง พอ
โตขึ้น เปลี่ยนแล้ว บางทีอาหารที่ชอบ รับประทานบ่อย ๆ ก็เบื่อ
เป็นไปได้อย่างไร ก็ไหนบอกว่าชอบ ยังเบื่อ เพราะฉะนั้น ไม่มีอะไร
เลยที่ยั่งยืน ต้องเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา แล้วจะเป็นอย่างนี้
ตลอดไปในสังสารวัฏ ถ้ารู้ว่าไม่ใช่เรา แต่เป็นสิ่งที่ต้องเป็นอย่าง
นั่นเอง เราต้องเกิดขึ้นรู้ ยับยังไม่ได้ เราไม่รู้ก็เกิดขึ้นตาม
สมุฏฐาน เหตุปัจจัยที่จะให้เกิดขึ้น ยับยังไม่ได้ด้วย ก็เป็นธรรมชาติคือ
สิ่งที่มีจริงทั้งหมดแต่ละอย่าง เสมอกันหมด นกเห็นไหม? และ
มนุษย์เห็นไหม? คนเห็นไหม? ผู้หญิงเห็นไหม? ผู้ชายเห็นไหม? เด็ก
เห็นไหม? ผู้ใหญ่เห็นไหม? เห็นก็คือเห็น เกิดแล้วดับแล้ว แล้ว
อย่างไร? ก็เป็นธรรมชาติ สิ่งที่มีจริง แค่เป็นสิ่งที่จริงที่เกิดขึ้นแล้วก็
ดับไป...

...ถ้าเข้าใจอย่างนี้ จะเป็นคนดีขึ้นมาไหม? ทำชั่วทำไมกัน? ถ้ารู้จริง ๆ ว่า ชั่วเป็นเหตุให้น่ามาซึ่งทุกข์มากมาย เริ่มตั้งแต่ ท้นที่ที่ชั่วเกิด ใจเป็นทุกข์ ยังไม่ทันออกไปภายนอกเลย แคใจ เป็นทุกข์แล้ว นั่งเฉย ๆ อย่างนี้ มีไหมคนที่เป้นทุกข์ เพราะไม่รู้ใช่ไหม? แล้วก็อาจจะ มีคนที่เป้นสุข แล้วก็คิดไปต่าง ๆ นานา ก็แค่คิด!! ไม่ได้เป็นอย่างที่คิดเลย ต้องเป็นอย่างที่จะต้องเป็น!!...

...นี่ก็เป็นสิ่งซึ่งทำให้เราสามารถที่จะพ้นทุกข์ได้แม้ในชีวิตนี้ ที่จะไม่ทุกข์อย่างคนที่ไม่รู้มาก ๆ เขาเป็นทุกข์มากเลย แต่คนที่รู้ก็รู้ว่าเป็นธรรมดา สิ่งนั้นมีการเกิดขึ้นแน่ ๆ เพราะปรากฏว่ามีก็ต้องเกิด เกิดแล้วก็ต้องหมดไป จะยังยืนได้อย่างไร เพราะฉะนั้น ก็จะให้ความมติด้อย ค่อย ๆ ละคลาย แต่ว่ากว่าจะหมด ไม่มีทางที่จะรวดเร็วอย่างที่เขาคิดกัน ว่าไปสำนัก ปฏิบัติ ปฏิบัติสักสิบวันยี่สิบวันแล้วก็หมดกิเลสรู้แจ้งอริยสัจธรรม พุดได้อย่างไร? เพราะไม่รู้!!

เพราะฉะนั้น ความไม่รู้ปิดบังและนำไปในทางที่ผิด ทุกอย่างที่ไม่ดี
ทั้งหมด มาจากความไม่รู้ แต่ธรรมะที่เป็นความรู้ คือ ปัญญา
ความเห็นถูกความเข้าใจถูกก็มี แต่เกิดเองไม่ได้ ถ้าไม่เคยได้ยินได้
ฟังเลย ไม่ใช่ผู้ที่อบรมมาที่จะถึงความเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
หรือพระปัจเจกพุทธเจ้า ไม่มีทาง ก็ต้องเป็นสาวกคือต้องฟังแน่ ๆ
ไม่ฟังแล้วคิดเองก็ผิด!!...

www.dhammadhome.com

กราบเท้าบูชาคุณ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ที่เคารพยิ่ง
ขอนุโมทนาในกุศลศรัทธาของคุณทรงเกียรติ พิพัฒน์วัช และครอบครัว
และขอนุโมทนาในกุศลจิตของท่านครับ

